برای ایجاد شکوفایی در اقتصاد کشور

استفاده هوشمندانه از درآمدهای نفتی

داوود پنهانی

نفت از شیارهای زمین بیرون می زند تا بر معادلات سیاسی دولتها در جهان حکمرانی کند. به عبارتی این طلای سیاه خوش عیار، هنوز هم در چارچوب روابط بین الملل نقشی اساسی ایفا می کند. شاید از این روست که هرازگاهی که دنیا را آشفتگی فرامی گیرد، قیمت آن از خون انسان بالاتر می رود. اینجاست که بوی دلارهای نفتی در اتاقهای سیاستمداران می پیچد و دستهای نامرئی با استفاده از این ثروت بادآورده امروز و آینده سیاسی بسیاری از معادلات را تعیین می کنند. از این رو می توان گفت که در جدال انسان با نفت، این انسان بوده که همواره با پشتی خاک خورده بر زمین افتاده و شکست خورده است. این ماده سیاه و بدبو به لطف نیروی ذاتی و خیره کننده اش از دل طبیعت خارج شده، با کمک انسان به رؤیایی ترین ثروت تمامی تاریخ تبدیل شده است.

در روزهایی از تاریخ که قیمت هر بشکه آن از مرز شصت دلار گذشته و تا آستانه رسیدن به رقم رؤیایی ۷۰ دلار رسیده است، جهان از ناامنی و هراس به مرز اشباع رسیده است. این در حالی است که به لطف بشکه های نفت، دلارهای سبز دو دستی روانه صندوق های مالی کشورهای جهان می شوند. این دلارها اما به جای تبدیل شدن به بهترین وسیله برای ایجاد امنیت و رفاه و شادی انسانها، در بسیاری از مواقع وسیله ای برای بقای حکومت هایی بوده که در سیاست گذاری های کلان خویش توجه چندانی به نقش مردم نشان نمی داده اند. شاید از این روست که دغدغه چگونگی مصرف این ثروت در نزدمتلها از آغاز استخراج این قطره های کشیف و بی قیمت، همواره به شکل دغدغه ای اساسی برای بسیاری از تولیدکنندگان نفتی وجود داشته است.

ما و نفت

از روزی که قطرات سیاه نفت از لابه لای منه های حفاری در تپه های اطراف مسجدسلیمان بیرون زد و بر سر و صورت کارگران آشفته باریدن گرفت، کشور ما تغییرات بسیاری از سرگذرانده است. تاریخ ما اما از آن روز تاکنون پیوندی عمیق با نام نفت برقرار کرده است. به عبارتی در شیوه معیشت آسیایی ما، نفت جای آب را گرفت تا همانگونه که شهرها در کرانه رودها ساخته می شد، این بار نیز شهرهایی بر کناره چاههای نفت بنا شود و انسانها بند ناف خود را با بود و نبود این ماده حیاتی گره بزنند. رشد تک محصولی کشورهایی چون کشور ما نشاندهنده تکیه بیش از اندازه سیاستگذاران و گردانندگان اجرایی کشور ما و در کل ملت ما به این ذخیره زیرزمینی است. به مدد استخراج این ثروت هنگفت و بادآورده اما معایب و مزایایی به یکسان در گرداگرد ما رشد کرده و شکل گرفته است. به عبارتی نفت به همان اندازه که رشد اقتصادی کشورهای توسعه نیافته را تسریع بخشیده، به همان میزان در گسترش بی اندازه حوزه های خدماتی و غیرتولیدی نیز تأثیر گذاشته است. کارشناسان اقتصادی عریض وطویل شدن ساختارهای اجرایی در کشورهای نفتی و رابطه آن با رانت های نفتی را مورد بررسی قرار داده و رانت نفتی را یکی از مهمترین دلایل عریض شدن ساختارهای اجرایی به شمار می آورند. «سیدعبدالمجید زواری» تحلیلگر مسائل اقتصادی در نگاهی به این پدیده یادآور می شود: «رانت نفتی از لحاظ اقتصادی اختلاف بین قیمتهای نفت بازار و همچنین اختلاف بین هزینه های تولید نفت تعریف شده است. با پیدایش نفت و استخراج آن در حجم انبوه رانت نفتی بر رانت ارضی اولویت یافت. رانت نفتی (بهره مالکانه اش از درآمدهای نفتی) در رأس درآمدهای دولت قرار گرفت که دولت به هر نحوی که اراده کرده این رانت را به هر بخش و یا قشری از جامعه و یا هر یک از بخشهای اقتصادی دولتی و یا غیردولتی توزیع کرده است و سایر منابع و رانت هایی که در جامعه وجود دارد، تحت تأثیر قرار داده است. همان طوری که در رانت کشاورزی مالکین اصلی ثبات دارند و مالکین از مقیاس های وسیع برای تولید استفاده می کنند، در رانت نفتی نیز چنین حالتی وجود دارد که بقیه اقتصاد را اعم از فعالیتهای تولیدی یا سایر رانت های اقتصادی را در وضعیتی سردرگم و مبهم قرار می دهد و از لحاظ اقتصادی سرمایه گذاری در سایر بخشهای اقتصادی را نامطمئن می سازد. زیرا که متغیر مستقل نفت (درآمدهای نفتی) تمام بخشهای اقتصادی را تحت تأثیر قرار می دهد.»

به اعتقاد کارشناسان یکی از مضرات این رانت که در اختیار دولت قرار دارد، بی نیازی ساختارهای اجرایی به مردم به دلیل عدم نیاز مالی به آنهاست. اینجاست که این ثروت نفتی بیش از آنکه تأثیر خود را بر زندگی روزمره مردم و گشایش افق های نوین در حیات اجتماعی به خوبی نشان دهد، تأثیرش را بر قدرتمندتر شدن ساختارهای اجرایی و فاصله شدید میان آنها با مردم به نمایش گذاشته است. این موضوع از دید بسیاری از آگاهان مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در چنین کشورهایی همواره محل بحث بوده از زوایای گوناگون مورد تحلیل قرار گرفته است. در نزد مردم اما وجه اقتصادی آن پررنگ تر از سایر وجوه و سطوح آن بوده است. پرسش اساسی و روزمره درعرصه عمومی همان تأثیر قیمت این فراورده درحیات اجتماعی بوده است.

این پرسش که عمری به درازای تاریخ استخراج نفت داشته، در دنیای امروز که ساختارهای آن شکل دیگرگونه به خود گرفته و رسانه ای شدن دنیا، رشد اطلاع رسانی در آن را سریع کرده، هنوز هم به حیات خویش ادامه می دهد و جدی تر از گذشته درمیان افکارعمومی موردتأمل قرارمی گیرد. شاید از این روست که دکتر «حمیدرضا برادران شرکا» در روزهایی که هنوز ریاست سازمان مدیریت را برعهده داشت خود را ناچار از پذیرش این مطلب می دید.

وی پیش از آنکه با صندلی ریاست خداحافظی کند خطاب به خبرنگاران در این زمینه چنین اعتراف کرد: درایران به دلیل این که عمده درآمد نفت متعلق به دولت است، دولت خود را پاسخگوی مردم نمی داند و به جای آنکه مالیات را ازمردم اخذ کند و سپس پاسخگو باشد، اقدام به توزیع درآمد نفت می کند.

وی افزود: در دولت ما باید این اراده وجودداشته باشد که با استفاده از سیستم اطلاع رسانی IT و ICT، اطلاعات شفاف دراختیارمردم قرارگیرد، به طوری که نه تنها آمار حتی قراردادهای داخلی و خارجی نیز برای مردم روشن باشد.

این تأکید بر روشن سازی وضعیت درآمدهای نفتی از زبان رئیس سابق سازمان مدیریت و برنامه ریزی درحالی درپیش بینی های خود براین نکته انگشت تأکید بگذارند که ایران درطول برنامه چهارم توسعه با دوبرابر درآمدهای ارزی پیش بینی شده روبرو شود.

درآمد نفت و سفره های خالی

این افزایش ناگهانی قیمت نفت و تأمین بودجه کلان کشور طی همین مدت کوتاه درکنار پیش بینی های صورت گرفته مبنی بر دوبرابرشدن درآمدهای کشور تا پایان سال، این سؤال را در اذهان عمومی به وجودآورده که تأثیر این افزایش قیمت نفت در زندگی ما به چه شکلی خود را عیان می کند. آیا قرار است این پول درصندوق ذخیره ارزی جاخوش کند تا درمواقع موردنیاز مورداستفاده قرارگیرد. یا این که بخشی از آن صرف تأمین هزینه های جاری کشور شود.

از این طریق بخشی از مشکلات مالی مملکت برآورده خواهدشد.

داوود دانش جعفری وزیر اقتصاد و دارایی درتحلیل خود بر این نکته چنین می گوید: هدف این است که با افزایش سرمایه گذاری های نفتی و عدم استفاده درآمد نفت در هزینه های جاری و تبدیل سرمایه نفت به نوعی دیگر از سرمایه به رفاه عمومی برسیم.

وی می افزاید: شکوفایی ما با درآمدهای نفتی گره خورده است، اگر به طور هوشمندانه از درآمدهای نفتی استفاده کنیم می توانیم آن را به موتور توسعه کشور تبدیل کنیم و اگر برخورد نامناسبی با درآمدهای نفتی صورت گیرد، همانطور که در محاوره های مردم مشاهده می شود، درآمدهای نفتی به عنوان یک عامل منفی دراقتصاد نقش ایفا خواهدکرد.

بنابراین برنامه هایی تهیه شده است که براساس آن رابطه رفاه مردم با استفاده درست از درآمد نفت امکانپذیر باشد.

درنتیجه هدف این است که تا پایان برنامه پنجم استفاده از نفت در درآمدهای جاری کشور خاتمه پیداکند و روی دیگر سکه این است که از این درآمدها برای سرمایه گذاری استفاده شود.

وزیر اقتصادی می افزاید: هدف این است که با افزایش سرمایه گذاریهای نفتی و عدم استفاده از آن در هزینه های جاری و تبدیل سرمایه نفت به نوعی دیگر از سرمایه به این مهم دست پیدا کنیم.

وی ادامه می دهد: با گسترش سرمایه گذاری های نفتی به خصوص در مناطق محروم بازخورد آن در درآمد مردم را مشاهده خواهیم کرد.

باید نشست و منتظرماند آیا این وعده ها تحقق خواهدیافت.

پاسخ به چنین پرسشی درگرو گذشت زمان و داوری بی رحم تاریخ است. مسؤولان اجرایی افزایش درآمد را درآینده نشانه آشکاراورمی درآمدنفت یا به عبارتی بازگرداندن آن به سفره مردم معرفی می کنند. باید نشست و منتظرماند.

پالایشگاه نفت آبادان

عکس: ایرنا

یک جدول با دو شرح ۳۲۵۰

جدول روزنامه ایران دارای دو شرح «عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دوشرح ابتدا یکی از شرحها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول عادی

افقی:

۱- طبق اصل نود و سوم مجلس شورای اسلامی بدون وجود... اعتبار قانونی ندارد - ماهی از سال هجری قمری

۲- زاینده بلند یاخته عصبی، که پیام ها را از سلول منتقل می کند - استوار و پابرجا - آشکار و نمایان

۳- سرزمین وطن - دینداری - منکر شدن و نپذیرفتن

۴- جمع ملت - تلخ - گور و آرامگاه - بزرگ قوم

۵- خوشی و بستگی - بد دهن و دشنامگو - وحشی

۶- کلید موسیقی - از خدایان بزرگ مصریان باستان - نام مادر امام مهدی(عج)

۷- رشک بردن - نوشیدنی - پولی که در عروسی بر سر یا پیش پای عروس و داماد می ریزند

۸- عدد اول در لفظ آذری - اقتصاد - خطا و لغزش

۹- قطع عملیات جنگی - ثروتازه - قدرت و توان

۱۰- لکنت زبان - مرکز تبت - مایع حیات

۱۱- از حروف ندا - توبه کننده - فرکانس

۱۲- قطعه ای از یک زمین کشاورزی - طرد و دفع - مخترع تلفن - کلبه ترکمنی

۱۳- ضرورت - وسایل و آلات - چرم مطلق پوست

۱۴- خراب - قاعده ها و اصلهای پذیرفته شده - عالم قدرت و عظمت الهی

۱۵- جوی - تخلص محمدرضا رحمانی، شاعر معاصر ایرانی که از آثارش پالیزبان است.

عمودی:

۱- مسرور و خوشحال - دقیق و موشکاف

۲- نماینده و کارگزار - درود - گاری

۳- پیامبری - ماهیت ذاتی، طبیعت - مهیا و ساخته

۴- زادگاه ابراهیم - فراورده ای پارچه مانند که از آب زدن، کوبیدن و مالیدن پشم یا کرک به دست می آید - واحد پول تایلند - دشنام

۵- این هم پول ژاپن - هر جا نورشبیه مار - جای هندل را گرفته است

۶- هراس آور - از کلمات پرسشی - سودای ناله

۷- به شکل دایره - کتابچه ای تبلیغاتی در رابطه با شرکتها و محصولات آنها که اغلب در کیفیت های بالا چاپ می شود تا تصویری از موفقیت آن محصول را در ذهن بیننده ایجاد کند - جمع بندر

۸- سرگشته و متحیر - عطرشیرینی - سازنده بهشت آدم

۹- کافی و به اندازه - بخشنده - اجداد

۱۰- حرف درد - جمع فتنه - زمان مربوط به رویدادی ویژه

۱۱- هرج و مرج - دوازده ماه - مکان

۱۲- ریشه - واژه ای که در پرسش از جاو محل به کار می رود - تمام و کامل - پدر عرب

۱۳- سوارکار - گیاه معمولاً علفی که ساقه، ریشه، برگ یا میوه آن به عنوان بخشی از غذا به کار می رود - مددکار

۱۴- روزنامه ها - صبر زرد - خانه ها

۱۵- گرامیداشت و تجلیل - یگانه

جدول ویژه

افقی:

۱- داستانی از اوکنزابورو ادیب ژاپنی متولد ۱۹۳۵ توکیو - یکی از شعب موسیقی قدیم

۲- راهنمایی و هدایت - بخشنده - رایانده

۳- وزن موسیقی - غذای ساده - یکپارچگی و یگانگی

۴- حکم دهنده - حرف درد - از جانوران تک یاخته ای - عدد اول در لهجه آذری

۵- جعبه مقوایی - دانه درون میوه - اصل چیزی

۶- ضمیر عربی - گرمسیر - بد نام و بی آبرو

۷- اجداد - نوشیدنی - دومین شهر بزرگ الجزایر که بر کرانه خلیج کوچکی از دریای مدیترانه قرار گرفته

۸- از ادات شرط - سؤال پرسیدن - طلایی

۹- کنترل و بازدید - شعله آتش - مهمانی و بزم

۱۰- ثروتمند و توانگر - دوری و فراق - با «خوش» می آید

۱۱- ماه سریانی - از رسم افتاده - زحمتکش، کارگر

۱۲- سوره مردم - بی صدا و خاموش - پوشاک چارپا - خورنده

۱۳- صندوق نگهداری لباس - یار دیرین بهمان! - خوارتر و ذلیل تر

۱۴- جنگ ونزاع - پادشاه مستبد - هر یک از دسته های آوندی در یک برگ

۱۵- کنایه از دلیر و بی باک - نویسنده روسی نخستین عشق من (سه رفیق - نهم ژانویه)

عمودی:

۱- معادل فارسی سوسبد - نظریه ای که تمایل به بهزیستی انسان و احترام به حیثیت و شخصیت وی دارد

۲- سخنی و گشاده دست - بلند پایه و شامخ - مغرب

۳- متعلق به دو یا چند نفر - خنک کننده - استوار و محکم

۴- قرض و دین - سرور و خواجه - خوک وحشی - حرص و ولع

۵- مخالف - کمانگیر داستانی - مهمان ناخوانده

۶- کلاهبرداری، تردستی - نیشتر - مکان

۷- غیر عرب - صبحانه نخورده - از اعضای تیم فوتبال

۸- خرقه درویشان - کاروان - شیره چغندر قند

۹- پایان - هر یک از کسانی که همراه پیامبر اسلام از مکه به مدینه رفتند - پاسخ مثبت

۱۰- عدد قرن - توانگری و فراخ دستی - فیلسوف تئولوژیست انگلیسی سده چهاردهم

۱۱- نرم خندیدن - زمان مرگ - جوی خون

۱۲- واحد تنیس - وسنی - کنار و بغل - فاضلاب

۱۳- دارنده - بها وقیمت - هادی و دلیل

۱۴- مصیبت ها، آفت ها - خرگوش - دمل

۱۵- هیدروترابی - ریسمان تاب

حل جدول عادی شماره ۳۲۴۹

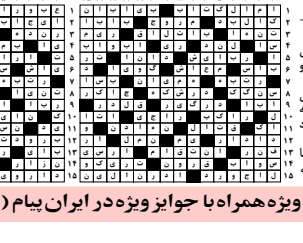

حل جدول ویژه شماره ۳۲۴۹

جدول ویژه همراه با جوایز ویژه در ایران پیام (نیازمندیهای روزنامه ایران)

مکالمه انگلیسی با روش اعجاب انگیز X

پادایران
PADIRAN
طرح ، تولید و اجرای
مبلمان اداری ، پارتیشنهای یکجداره و دوجداره
قفسه های فروشگاهی و مبلمان منزل
با گارانتی و خدمات پس از فروش
آدرس جدید دفتر مرکزی : تهران - خیابان فرصطهر - میدان نیلوفر - خیابان هشتم
شماره ۹ - ساختمان پادایران
تلفن: ۸۸۵۱۰۴۲۰ (۱۵ خط) نمابر: ۸۸۵۱۰۴۲۱
نمایندگی فعال پذیرفته می شود.

آگهی پذیرش دانشجو
در دوره کارشناسی ارشد توریسم و مدیریت هتلداری
مشترک بین دانشگاه اصفهان و Luleå سوئد
دانشگاه اصفهان بر اساس مجوز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در رشته توریسم و مدیریت هتلداری در مقطع کارشناسی ارشد دانشجو می پذیرد.
علاقه مندان می توانند برای آگاهی از جزئیات برنامه و نحوه پذیرش به نشانی www.ISCO.ir مراجعه و یا با شماره تلفن ۳۹ ۷۹۳۲ (۰۳۱۱) تماس حاصل نمایند.
دفتر همکاری های علمی بین المللی
دانشگاه اصفهان

دختر عزیزم آنیتا جان
احراز رتبه ممتاز با معدل ۲۰ را در کلاس اول دبستان سیدالشهدا، یزد به تو تبریک و از آموزگاران دلسوز سرکار خانم ها نکیسایی و عبیدیان و مدیر محترم خانم مذهبی تشکر می نمایم
مادرت - دکتر ماندانا موسوی

دانش آموز ممتاز
سیدکیارش رهنمای توحیدی
دانش آموز کلاس اول دبستان غیرانتفاعی روزبه تبریز با معدل ۲۰
با تشکر از مدیریت محترم دبستان جناب حاج آقا بصری وند و آموزگار دلسوز خانم دوستیان

آرین نیک بین
دانش آموز ممتاز
دبستان محمود افشار
کلاس دوم با معدل ۲۰
با تشکر از سرکار خانم حنیف پی، خانم میرفرو و آقای طرزی.

پیام همدلی
به مناسبت فرا رسیدن ماه مبارک شعبان و ایام تولد سیدالشهدا، و عنصار باوفایش ابوالفضل العباس و امام سجاد (ع) دست یاری به سوی هموطنان عزیز در آن می کنم همسر بیمارم به نام ف - شاهمرادی را که نزدیک به دو سال است به بیماری گیج دچار شده است به ذکر دعا و صلوات یاری نمایند.
ناصر دارایی - کرمانشاه

آگهی مناقصه عمومی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه در نظر دارد، طراحی پستهای فشار شکن و توزیع برق شهرک دانشگاهی خود را از طریق مناقصه عمومی به مشاور واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه متقاضیان دعوت می گردد حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز پس از چاپ آگهی برای تهیه اسناد مناقصه به نشانی ذیل مراجعه نمایند.
نشانی: ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، معاونت عمران
تلفن تماس: ۲۲۴۳۳۰۲-۰۲۵۵
ضمناً هزینه درج آگهی بر عهده برنده مناقصه می باشد.
روابط عمومی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه